

ТАҚРИЗИ

**роҳбари илмӣ ба рисолаи номзадии сармуаллим, унвонҷӯи кафедраи
методикаи таълими математика ва технологияи информатсионии**

МДТ «ДДХ ба номи академик Бобочон Ғафуров»

**Алимухамедов Муродҷон Равшанович дар мавзӯи «Асосҳои дидактикии
ташаккули фаъолияти маърифатӣ ҳамчун инкишофи қобилияти эҷодии
донишҷӯён дар машғулиятҳои беруназсинфӣ аз фанни математика»**

Рисолаи Алимухамедов Муродҷон Равшанович «Асосҳои дидактикии ташаккули фаъолияти маърифатӣ ҳамчун инкишофи қобилияти эҷодии донишҷӯён дар машғулиятҳои беруназсинфӣ аз фанни математика» ба муайян намудани шароити педагогии ташкили эҷодӣ ва иҷтимоии донишҷӯён донишгоҳ дар қорҳои беруназсинфӣ ва усулҳои истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ҳамчун воситаи баланд бардоштани фаъолияти маърифатӣ дар раванди ташаккули эҷодӣ ва иҷтимоии донишҷӯён дар таълими математика бахшида шудааст.

Рисола аз ҷиҳати сохтор аз ду боб, муқаддима, хулоса, феҳристи адабиёт ва замимаҳо иборат аст.

Дар муқаддима интихоби мавзӯ, аҳамияту дараҷаи омӯзиш ва навоари илмӣ он асоснок шуда, ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқ муайян гардида, пойгоҳи манбаҳои таҳқиқшаванда тавсиф ёфта, аҳамияти илмӣ назариявӣ ва амалии қор муайян карда шудааст.

Дар шароити муосири суръатафзоии пешрафти илмӣ-техникӣ пешрави соҳаи технологияи иттилоотӣ аз иттилоотии тамоми соҳаҳои фаъолияти иҷтимоӣ вобаста аст. Чӣ тавре, ки дар Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 январи соли 2021 қайд гардида буд – “Вазорати маориф ва илм вазифадор карда мешавад, ки дар тамоми зинаҳои таҳсилот – аз муассисаҳои томактабӣ сар карда, то гимназияву литсейҳо ва зинаҳои дигари таҳсилот ба таври ҳатмӣ омӯхтани ... технологияҳои иттилоотиро ташкил карда, назорати қатъии сифати таълимро дар ин самт ба роҳ монад”.

Вобаста ба ин истифодаи навҳои асосии технологияҳои иттилоотӣ дар раванди таълими фанҳои дақиқ ва баланд бардоштани фарҳанги муошират бо компютер, ташаккули саводнокии компютерӣ яке аз вазифаҳои муҳим ба ҳисоб меравад.

Қори диссертатсионӣ аз муқаддима, ду боб, шаш фасл, хулоса, рӯйхати адабиётҳо ва замимаҳо иборат аст.

Дар боби якум «Асосҳои назариявии ташаккули эҷодиёти иҷтимоии донишҷӯён дар машғулиятҳои беруназаудиторӣ оид ба математика» - муайянкунии мафҳум ва дараҷаи эҷодиёти иҷтимоии донишҷӯёну толибилмон, нақши корҳои мустақилонаи донишҷӯён ва истифодаи воситаҳои нави муосир, мавриди баррасӣ қарор додани барномаҳои таълимии математикӣ ва масъалаҳои дидактикӣ дар фаъолияти беруназсинфӣ мавриди барраси қарор гирифтааст.

Ҳамчунин омӯзиш ва таҳлили хусусиятҳои барномаҳои таълимӣ, ки баҳри ташкил намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯён оид ба омӯзиши математика, таъмин намудани фаъолияти таълимӣ ва барои ҳалли доираи васеи масъалаҳои дидактикӣ дар машғулиятҳои аудиторӣ муассисаҳои таҳсилоти олии ба шумор мераванд, ба риштаи таҳлил кашида шудаанд.

Дар боби дуюм «Рафти иҷроии корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ оид ба истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ чун васоити фаъолкунии фаъолияти маърифатӣ ва эҷодии донишҷӯён ҳангоми омӯзиши математика» таҳлили мафҳуми «фаъолияти маърифатӣ» ва воситаҳои фаъолкунии он дар раванди таълим, таҳлили дарси таҷрибавӣ ва истифодаи технологияҳои иттилоотӣ дар раванди фаъолнокии фаъолияти маърифатии донишҷӯён, методикаи ташкил намудани фаъолияти мустақилонаи ҷустуҷӯии маърифатии донишҷӯён, гузаронидани корҳои амалӣ-таҷрибавӣ оид ба санҷиши таъсирнокии коркарди методикаи истифодабарии технологияҳои иттилоотӣ чун васоити фаъолкунии фаъолияти маърифатӣ ва эҷодӣ-иҷтимоии донишҷӯён баррасӣ шудааст.

Дар ҷараёни корҳои озмоишӣ, ки дар донишгоҳ гузашта шуд, маводҳои методӣ таҳия карда шуда, тадқиқотҳои озмоишӣ оид ба имконияти баланд бардоштани сатҳи фаъолияти донишҷӯён дар асоси шароитҳои ташкилию омӯзишӣ ва усулҳои истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ҳамчун фаъолкунандаи фаъолияти маърифатии донишҷӯён дар ҷараёни таълими математика гузаронида шуда, дар хотима хулосаҳои асосӣ роҷеъ ба мавзӯи рисолаи илмӣ тавсия шудаанд ва натиҷаҳои марҳилаи тадқиқоти таҷрибавӣ ҷамъбаст гардидаанд.

Аҳамияти амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз таҳияи методикаи баланд бардоштани фаъолкунии фаъолияти маърифатии донишҷӯён иборат буда, ҷорӣ намудани методикаи мазкур ва истифодаи навъҳои асосии технологияҳои иттилоотӣ дар раванди таълими фанҳои дақиқ ба баланд бардоштани сатҳи дониши толибилмону донишҷӯён мегардад.

Натиҷаҳои таҳқиқотӣ метавонанд ҳамчун маводи ёридаандаи таълимии иловагӣ барои фаъолкунии фаъолияти маърифатии толибилмону донишҷӯён дар машғулиятҳои математикӣ ва дигар фанҳои таълимии

муассисаҳои таҳсилоти тавсия гарданд ва аз натиҷаҳои илмии мазкур бакалаврҳо, магистрҳо, докторантони PhD, донишҷӯёну унвонҷӯён ва умуман кулли муҳаққиқони ҷавон ва омӯзгорон ҳамчун манбаи ташаккул додани далелнокии маърифатӣ ва ҳавасмандкунӣ метавонанд истифода баранд. Инчунин, технологияи таълимии ҳосилшуда барои рушд додани сатҳи фикрронии ҳаёли, ташаккул додани қобилияти эҷодӣ ва татбиқи амсилаҳо, нақшаҳои ҳалли вазифаҳои таълимӣ ва маърифатӣ, дониш ва салоҳиятҳои технологияи толибилмон саҳми арзанда гузошта метавонад.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертант дар қатори маҷаллаҳои эътирофгардидаи ҚОА Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар дигар маҷаллаю маҷмуаҳои махсуси илмӣ ба таъб расидааст.

Ман итминон дорам, ки рисолаи ба ҳимоя пешниҳодкардаи Алимухамедов М.Р. ин оғози таҳқиқоти ҷиддӣ андар ҷодаи доманадори педагогика ва хусусан методикаи таълим ба шумор меравад ва Алимухамедов М.Р. метавонад дар оянда пажӯҳишоти худро идома дода, ба муваффақиятҳои нав комёб гардад.

Рисола ҷавобгӯи талаботи ҚОА Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи омӯзишу парвариш (математика, таҳсилоти олии касбӣ) буда, ҷавобгӯи талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Автореферат мазмуну мундариҷа ва муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос мекунад.

Роҳбари илмӣ:

доктори илмҳои педагогӣ,
профессори кафедраи нақшакаши
геометрияи тасвирӣ ва методикаи таълими
МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобоҷон Ғафуров»

Исломов О.А.

Иттилоъ барои тамос: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
735700, шаҳри Хуҷанд, гузаргоҳи Мавлонбеков №1
Телефон: +992342223897 (кор); +992927388887 (мобилӣ);

имзои доктори илмҳои педагогӣ,
профессор Исломов О.А.-ро тасдиқ мекунам
Сардори раёсати кадрҳо ва КМ МДТ
«Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобоҷон Ғафуров»

Ашрапова З.Н.